

Д-р екон. наук Семенча І. Є., Кузьмінський М. Г.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ДІЯЛЬНОСТІ ІНТЕРНЕТ-МАГАЗИНІВ З ПОЗИЦІЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ

У сучасних умовах стрімкого розвитку цифрових технологій інтернет-магазини стали невід'ємною частиною глобального ринку, значно змінивши традиційні уявлення про торгівлю. Інтернет-магазини мають низку вагомих переваг, які роблять їх ефективним і конкурентоспроможним форматом торгівлі. Однією з основних переваг є значне зниження витрат на операційну діяльність.

На відміну від офлайн-магазинів, інтернет-магазини не потребують витрат на оренду великих торгових приміщень та утримання численного персоналу. Крім того, завдяки економії на масштабах вони можуть ефективно оптимізувати логістичні процеси, що сприяє зниженню витрат і підвищенню рентабельності [1].

Ще одним важливим аспектом є можливість динамічного ціноутворення. Використання сучасних технологій, таких як аналітика даних і штучний інтелект, дозволяє інтернет-магазинам встановлювати оптимальні ціни в режимі реального часу. Це дає змогу швидко реагувати на зміни попиту та забезпечувати конкурентоспроможність цін, залишаючись водночас прибутковими.

Інтернет-магазини також забезпечують доступ до широкої аудиторії. Завдяки глобальній мережі вони можуть охоплювати споживачів із різних регіонів, включаючи міжнародні ринки. Це особливо актуально в контексті транскордонної торгівлі, яка дає змогу розширювати асортимент продукції, збільшувати доходи та зміцнювати конкурентні позиції. Крім того, інтернет-магазини пропонують клієнтам високий рівень комфорту. Зручність здійснення покупок у режимі 24/7, можливість замовлення з будь-якого пристрою та доставка товару до дверей роблять цей формат торгівлі особливо привабливим для сучасних споживачів. Персоналізовані рекомендації, які ґрунтуються на аналізі поведінки клієнтів, а також широкий вибір товарів підвищують рівень задоволеності покупців. Не менш важливою перевагою є оптимізація управління ланцюгом постачання. Інтернет-магазини активно впроваджують сучасні технології, такі як прогнозування попиту та відстеження запасів у реальному часі [2]. Це дозволяє знижувати

витрати на зберігання, забезпечувати швидку доставку товарів і оперативно реагувати на зміну потреб споживачів, що значно підвищує ефективність їхньої діяльності.

Незважаючи на численні переваги, діяльність інтернет-магазинів має низку суттєвих недоліків, які впливають на їхню ефективність. Одним із головних викликів є відсутність миттєвого доступу до товару. У порівнянні з офлайн-магазинами, де клієнти можуть одразу забрати придбаний товар, інтернет-шопінг вимагає часу на доставку, що створює незручності для покупців, які потребують товару негайно. Ще одним недоліком є відсутність фізичного досвіду взаємодії з продуктом. Покупці не можуть доторкнутися до товару, перевірити його якість, матеріал чи відповідність очікуванням. Це створює ризик невідповідності товару реальним потребам, адже покупці змушені покладатися лише на фотографії та описи, які іноді можуть бути недостатньо інформативними або навіть вводити в оману. Довіра до інтернет-магазинів також залишається проблемним аспектом. Побоювання щодо безпеки онлайн-транзакцій, ризик шахрайства та недостатня інформація про товар можуть стримувати клієнтів від здійснення покупок. Часті повернення та обмін товарів через невідповідність опису лише посилюють цю проблему, що негативно впливає на задоволеність клієнтів і підвищує операційні витрати компаній [3].

Інформаційна асиметрія є ще одним значним викликом. Покупці змушені приймати рішення, базуючись на обмеженій інформації, доступній онлайн. Відсутність можливості оцінити товар особисто ускладнює прийняття обґрунтованого вибору, а недостовірні відгуки або низька якість контенту лише підсилюють цей недолік. Крім того, інтернет-магазини стикаються зі зростаючою конкуренцією. Висока насиченість ринку та агресивна цінова конкуренція змушують компанії постійно знижувати маржу, щоб залишатися конкурентоспроможними. Одночасно поява нових форматів торгівлі та цифрових технологій створює додатковий тиск на необхідність адаптації бізнес-моделей. Таким чином, попри очевидні переваги, інтернет-магазини повинні вирішувати низку складних завдань, щоб підтримувати свою ефективність і залишатися привабливими для споживачів [4].

Таким чином, інтернет-магазини демонструють значний потенціал у підвищенні ефективності торгівлі завдяки зниженню витрат, оптимізації процесів

та широкому охопленню аудиторії. Водночас, вони стикаються з певними викликами, які пов'язані з відсутністю фізичного контакту з товаром, необхідністю формувати довіру споживачів і протидіяти сучасній жорсткій конкуренції.

Для забезпечення стійкого розвитку інтернет-магазинам важливо впроваджувати інноваційні технології, адаптуватися до змін у споживчій поведінці та створювати унікальну цінність для клієнтів. Це дозволить їм не лише залишатися конкурентоспроможними, але й закріпити свою роль як ключового гравця у сучасній економіці.

Список використаних джерел:

1. Євтушенко Д.Д. Е-бізнес, електронна комерція, інтернет-торгівля: сутність та взаємозв'язок понять. *Бізнес-інформ*. 2014. № 8 С. 184–188.
2. Маєвська А.А. Електронна комерція і право. Харків, 2010. 256 с.
3. Ардаскіна Т.М., Стрельчук Є.М., Тершко Ю.В. Електронна комерція. Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2011. 244 с.
4. Юдін О.М., Макарова М.В., Лавренюк Р.М. Системи електронної комерції: створення, просування і розвиток. Полтава: РВВ ПУЕТ, 2011. 201 с.

Д-р екон. наук Семенча І. Є., Максимович А. О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ЕЛЕКТРОННА КОМЕРЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДОЛАННЯ РИЗИКІВ БІЗНЕСУ ПІД ЧАС ВІЙНИ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ В УКРАЇНІ

На сьогоднішній день, в умовах політичної та економічної ситуації, підприємства в Україні стикаються з низкою серйозних ризиків, які загрожують їхній стійкості та ефективності. Україна з початку 2014 року, а особливо після початку повномасштабного вторгнення у лютому 2022 року, переживає надзвичайно складний період, що робить цю тему надзвичайно актуальною. В умовах війни багато підприємств зазнали значних збитків, частина була змушена припинити свою діяльність або скоротити обсяги виробництва, через ряд фінансових та соціальних проблем.

Одночасно з цими проблемами, виникають нові можливості для розвитку бізнесу, особливо в сфері цифрових технологій, оскільки інновації допомагають адаптуватись до таких умов. Цифровізація бізнес-процесів стає необхідністю,